

НАСТАВНА ПРОГРАМА ПО ПРЕДМЕТОТ ЕКОНОМИКА

(за правни студии прв циклус, задолжителен, 16.9.2017)

I. Податоци за раководителот на предметната програма и предметните наставници

Име и презиме:	Научен степен и академско звање:
Владимир Кандиќјан	Доктор на економски науки, Редовен професор
Александар Стојков	Доктор на економски науки, Вонреден професор
Катерина Шапкова Коцевска	Доктор на економски науки, Доцент

II. Податоци за соработниците и другите предавачи на предметната програма

Име и презиме на соработникот:	Научен степен и академско звање на соработникот:
Други предавачи (експерти од практиката):	

III. Основни податоци за предметната програма

Назив на предметната програма: ЕКОНОМИКА	
Код на предметната програма: 50301	Број на кредити: 7 (седум)
Вкупно часови настава: 48	Број на страници задолжителна литература: 390
Студиска година кога се изучува предметната програма: Прва година (правни студии), задолжителен	Семестар во кој се изучува предметната програма: 1 (прв)

IV. Опис на предметната програма и клучни зборови (термини)

Опис на предметната програма
<p>Изучувањето на правото подразбира определен квантум на знаења за функционирањето на пазарната економија, кој е сублимиран во наставната дисциплина економика. Во рамките на првиот дел - микроекономиката, студентите се запознаваат со начинот на кој општествата ги решаваат фундаменталните економски проблеми, функционирањето на пазарите и улогата на цените, пазарните структури во кои дејствуваат деловните субјекти, како и формите на државна регулација и интервенција во коригирањето на неуспесите на пазарот.</p> <p>Економските концепти и категории на национално ниво, политиките на владата насочени кон економска стабилизација или поттикнување на економскиот раст и користите од вклучувањето во меѓународните економски текови се дел од прашањата кои се проучуваат во вториот дел - макроекономика.</p>
Клучни зборови (термини) за предметната програма
<i>homo economicus</i> ; трошоци на опортунитет; компаративни предности; профит; конкуренција; понуда; побарувачка; пазарни структури; државна регулација; бруто домашен производ; инфлација; макроекономска политика.

V. Цели и резултати што треба да се постигнат

Цели и резултати што треба да се постигнат
По совладувањето на предметната програма, студентите ќе можат: <ul style="list-style-type: none">- да се запознаат со основните поими и концепти на економската наука;- да дискутираат и дебатираат за одредени теми во полето на вкрстените интереси на економијата и правото;- да го применуваат економското резонирање при предлагањето решенија на низа реални и претпоставени проблеми, и- да ги зајакнат аналитичките капацитети и способноста за критичко размислување.

VI. Методологија на предавање и полагање на предметната програма

Методологија на предавање и полагање на предметната програма
Предавање, работилница, тркалезна маса, интерактивна настава, дебати.
Испитот се полага писмено или усмено и се состои од четири прашања: две од микроэкономика и две од макроекономика. Услов за полагање на испитот е положен колоквиум (11 точни од 20 прашања).

VII. Детална структура на предметната програма

Недела бр. 1	број на часови: 4 часа
Назив на тематската целина: Предмет и значење на економијата	Задолжителна литература: Владимир Кандиќјан и Томислав Гроздановски (2012а), <i>Економика (Прв дел – Микроэкономика)</i> , „Академски печат“, Скопје (Глава I).
Детална структура на тематската целина: Предмет и дефинирање на економијата; Реткоста како централен економски проблем; Микроэкономика; Макроекономика; Позитивна економика; Нормативна економика; Економијата како општествена наука.	
Недела бр. 2	број на часови: 4 часа
Назив на тематската целина: Методи на економијата Различни економски системи	Задолжителна литература: Владимир Кандиќјан и Томислав Гроздановски (2012а), <i>Економика (Прв дел – Микроэкономика)</i> , „Академски печат“, Скопје (Глави II и III)
Детална структура на тематската целина: Метод на апстракција; Индуктивен метод; Дедуктивен метод; Историско- логички метод; Компаративен метод; Средства и техники на економската анализа; Квантитативни методи и модели во економијата; Природата на економ(етри)скиот пристап; Планска (командна) економија; Слободна пазарна економија; Мешана економија	
Недела бр. 3	број на часови: 4 часа
Назив на тематската целина: Побарувачка, понуда и пазар Еластичност на побарувачката и на понудата	Задолжителна литература: Владимир Кандиќјан и Томислав Гроздановски (2012а), <i>Економика (Прв дел – Микроэкономика)</i> , „Академски печат“, Скопје (Глави IV и V).
Детална структура на тематската целина: Пазар; Закон на побарувачката; Закон на понудата; Крива на побарувачка; Крива на	

понуѓа; Рамнотежна цена; Детерминанти на побарувачка; Детерминанти на понуда; Слободни пазари; Контрола на цените; Ценовна еластичност на побарувачката; Цена, побарувано количество и вкупен приход; Ценовна еластичност на понудата; Доходна еластичност на побарувачката.	
Недела бр. 4	број на часови: 4 часа
Назив на тематската целина: Теорија на побарувачката и корисноста Теорија на понудата и на трошоците	Задолжителна литература: Владимир Кандиќјан и Томислав Гроздановски (2012а), <i>Економика (Прв дел – Микроекономика)</i> , „Академски печат“, Скопје (Глави VI и VII).
Детална структура на тематската целина: Теорија на потрошувачки избор; Криви на индиференција; Оптимален потрошувачки избор; Приспособување на промените во доходот; Приспособување на промените во цените; Практична примена на моделот на потрошувачки избор; Форми на организација на претпријатијата; Видови трошоци; Анализа на трошоците; Определување на оптималната понуда на фирмата.	
Недела бр. 5	број на часови: 4 часа
Назив на тематската целина: Максимизирање на профитот во услови на совршена конкуренција и монопол Максимизирање на профитот во услови на несовршена конкуренција	Задолжителна литература: Владимир Кандиќјан и Томислав Гроздановски (2012а), <i>Економика (Прв дел – Микроекономика)</i> , „Академски печат“, Скопје (Глава VIII и IX).
Детална структура на тематската целина: Алтернативни пазарни структури; Совршена конкуренција; Монопол; Теорија на натпреварувачки пазари; Монополистичка конкуренција; Олигополи; Антимонополско законодавство и регулатива.	
Недела бр. 6	број на часови: 4 часа
Назив на тематската целина: Распределба на доходот. Доход од труд. Доход од сопственост.	Задолжителна литература: Владимир Кандиќјан и Томислав Гроздановски (2012а), <i>Економика (Прв дел – Микроекономика)</i> , „Академски печат“, Скопје (Глави X и XI).
Детална структура на тематската целина: Општо за распределбата; Наемнина (доход од труд); Пазар на труд и негови појавни форми; Профит; Интерес; Рента.	
Недела бр. 7	број на часови: 4 часа
Назив на тематската целина: Нееднаквост, сиромаштија и политики на прераспределба на доходот Пазари, ефикасност и јавен интерес	Задолжителна литература: Владимир Кандиќјан и Томислав Гроздановски (2012а), <i>Економика (Прв дел – Микроекономика)</i> , „Академски печат“, Скопје (Глава XII и XIII).
Детална структура на тематската целина: Нееднаквост во распределбата на доходот; Сиромаштија; Политики на прераспределба на доходот; Ефикасноста во услови на совршена конкуренција; Причини и форми на државна интервенција.	
Недела бр. 8	број на часови: 4 часа
Назив на тематската целина: Преглед на макроекономиката Мерење на економската активност	Задолжителна литература: Владимир Кандиќјан и Томислав Гроздановски (2012б), <i>Економика (Втор дел – Макроекономика)</i> , Академски печат-Скопје (Глави I и II).
Детална структура на тематската целина: Макроекономски цели; Макроекономски инструменти; Агрегатна побарувачка; Агрегатна понуда; Определување на бруто домашниот производ; Аналитички концепти за мерење на економската активност; Кружно движење на доходот; Текови на стоки и приходи; Бруто домашниот производ и општествената благосостојба.	

Недела бр. 9	Број на часови: 4 часа
Назив на тематската целина: Компоненти на агрегатната побарувачка Невработеност	задолжителна литература: Владимир Кандиќјан и Томислав Гроздановски (2012б), <i>Економика (Втор дел – Макроекономика)</i> , Академски печат-Скопје (Глави III и IV).
Детална структура на тематската целина: Лична (приватна) потрошувачка; Инвестициона потрошувачка; Државна (јавна) потрошувачка; Нето странска потрошувачка (нето извоз); Поим и мерење на невработеноста; Видови невработеност; Детерминанти на невработеноста; Трошоци од невработеноста; Користи од невработеноста; Политики за намалување на невработеноста.	
Недела бр. 10	број на часови: 4 часа
Назив на тематската целина: Пари и банки Инфлација и монетарна политика	Задолжителна литература: Владимир Кандиќјан и Томислав Гроздановски (2012б), <i>Економика (Втор дел – Макроекономика)</i> , Академски печат-Скопје (Глави V и VI).
Детална структура на тематската целина: Поим, вредности и функции на парите; Монетарна побарувачка; Монетарна понуда; Банки и нивни операции; Поим и мерење на инфлацијата; Видови инфлација; Последици од инфлацијата; Суштина и дострел на монетарната политика.	
Недела бр. 11	Број на часови: 4 часа
назив на тематската целина: Фискална политика Економски растеж	задолжителна литература: Владимир Кандиќјан и Томислав Гроздановски (2012б), <i>Економика (Втор дел – Макроекономика)</i> , Академски печат-Скопје (Глави VII и VIII).
Детална структура на тематската целина: Автоматски фискални стабилизатори; Дискрециона фискална политика; Фискалната политика на регулирање на побарувачката; Ефекти на мултипликација; Фискалната политика и агрегатната понуда; Буџетски дефицит; Јавен долг; Поим и мерење на економскиот растеж; Фактори на економскиот растеж; Трошоци на економскиот растеж; Забрзување на економскиот растеж.	
Недела бр. 12	број на часови: 4 часа
назив на тематската целина: Економски циклуси Меѓународна економија	задолжителна литература: Владимир Кандиќјан и Томислав Гроздановски (2012б), <i>Економика (Втор дел – Макроекономика)</i> , Академски печат-Скопје (Глави IX и X)
Детална структура на тематската целина: Поим и карактеристики на економскиот циклус, Економскиот циклус и пазарните стопанства, Теории за економскиот циклус; Користа од меѓународната размена; Протекционизам; Слободна трговија; Платен биланс и негово значење; Поим и видови девизни курсеви.	

VIII. Активности на надворешни институции

Активности на надворешни институции

IX. Литература

Задолжителна (основна) литература
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Владимир Кандиќјан и Томислав Гроздановски (2012а), <i>Економика (Прв дел – Микроэкономика)</i>, „Академски печат“, Скопје. ▪ Владимир Кандиќјан и Томислав Гроздановски (2012б), <i>Економика (Втор дел – Макроекономика)</i>, „Академски печат“, Скопје.
Дополнителна литература
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Н. Грегори Менкју (2009), <i>Принципи на економијата</i>, (Превод), Скопје.

- Samuelson, Paul and Nordhaus, William (2004), (18th edition or latest), *Economics*.
- Фити Таки (2008 или најновото издание), *Економија*, Економски факултет-Скопје, Скопје.